

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter volja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo (naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Šuklje odstopil.

Ostri konflikt, ki je bil nastal mej bivšim poslancem dolenskih mest in trgov in mej njegovimi volilci, je končan. Šuklje sam mu je naredil konec z izjavo, ki smo jo priobčili včeraj, in v kateri je povedal, da ne kandidira, in da tudi ne sprejme mandata, ako bi bil vendarle proti svoji želji izvoljen.

Konflikt, ki je bil nastal mej Šukljem in njegovimi volilci je velezanimiv in za vse naše javno življenje jako značilen pojav. V tem konfliktu se vidi visoka stopnja politične zrelosti dolenskega meščanstva in vidi se v njem samostojnost, zavednost in moška odločnost tega meščanstva. Menda ga ni kmalu dobiti volilnega okraja, kjer bi volilci tako nastopili, kakor so zdaj dolenski mestni volilci. Pomisliti je, da Šuklje ni vsakdanji mož. Pridobil si je za svoj okraj in sploh za celo Dolensko izrednih zaslug. Navadno ima poslanec, ki si je pridobil resničnih zaslug, v svojem okraju tako zaslonbo, da ga zamore samo nenavaden tekmeč izpodriniti. Proti Šukljeju pa se ni oglasil noben tekmeč, proti njemu so se dvignili meščanski volilci sami in sicer zato, ker ni stal zvesto in z vso odločnostjo pri tisti stranki, h kateri pripada dolensko meščanstvo, ker je hotel hoditi svoja pota in je v zadnjem času prav očitno koketiral s tendencami, ki jih zastopa klerikalizem, katere pa dolensko meščanstvo odločno obsoja. To je dalo povod, da so meščani sami organizovali proti njemu odpor. Dasi priznavajo brez zadržka in v polni meri vse Šukljeve zasluge in so mu hvaležni za vse, kar je zanje storil, so bili vendar pripravljeni na odločno vojno proti dolgoletnemu svojemu zastopniku, ako slovesno ne izjavi, da ostane pri narodni napredni stranki, od katere se je bil močno oddaljil, in da bo zastopal njena prizadevanja. Dolensko meščanstvo si je s tem nastopom samo dalo najlepše spričevalo politične zrelosti, in vsakdo mora reči: klobuk doli pred takimi možmi, ki znajo tudi napram uglednemu in zaslužnemu poslancu tako krepko in neupogljivo braniti svoja načela.

Šuklje se zahteva svojih volilcev ni uklonil, nego se rajše odpovedal kandidaturi in v naprej odklonil vsak mandat. Priznati se mora, da se je Šuklje s tem pokazal kot pravi mož. Ni mu prišlo na misel, da bi po kakih ovinkih dosegel mandat, da bi s kako polovičarsko izjavo pomiril vsaj nekaj omahljivih volilcev in organizoval svoje osebne prijatelje — katerih ima jako mnogo — da bi začeli volilno vojno njemu v korist. Šuklje je perhoreščiral vsako tako sredstvo. Odklonil je odkrito pogoj, ki so mu ga stavili njegovi volilci, zajedno pa izvajal naravno konsekvence iz načelnega nasprotja mej njim in mej volilci ter se sploh odpovedal kandidaturi. Za to lojalno postopanje ne more Šukljeju niti največji njegov nasprotnik odreči priznanja, najmanj mu ga bo odrekla narodno-napredna stranka, katero je Šuklje s svojim korakom obvaroval neprijetnosti, da bi bila morala oficialno nastopiti proti njemu in voditi vojno proti politiku, ki jej je bil toliko časa spoštovan zaveznik, in ki si je tudi zanj pridobil kolikor toliko zaslug.

Šuklje ni bil zadnja leta več v tako tesni zvezi s svojim okrajem, da bi bil mogel spoznati revolucijo, ki se je zvršila v mišljenju njegovih volilcev, odkar so izvojeval dolensko železnico. Razmere so danes take, da celo tako čislani in zasluženi politik, kakor je Šuklje ne sme kazati preveč naklonjenosti klerikalnim prizadevanjem in ne sme biti preveč intimen s prosti in drugimi cerkvenimi dostojanstveniki, ako si hoče ohraniti zaupanje volilcev. Biti ali ne biti — to je vprašanje pred katerim stoji danes meščanstvo, v takem položaju pa ne more in ne sme delati kompromisov si ne sme nalagati žrtev in ne sme voliti poslancev, ki nimajo volje, braniti njegovih interesov in ki se nagibajo k njegovim najhujšim nasprotnikom.

Šuklje se je torej umaknil iz političnega življenja, a upamo, da ne za vedno. Škoda bi bilo, če bi se taka moč odtegnila vsakemu političnemu delovanju. V sedanjih razmerah bi bila Šukljejeva kandidatura sicer prava nesreča, ker ne najde odziva mej volilci, ali tudi te razmere se bodo v

doglednem času zboljšale, in tedaj upamo, da bo Šukljeju mogoče vstopiti zopet v politično areno.

Usoda Šukljejeve kandidature je širši javnosti dala upogled v kranjske razmere. Tu se je pokazalo, da zahtevajo volilci od svojih poslancev in voditeljev, da naj zvesto in neustrašno stoji ob stranki, in da volilci ne trpe več polovičarstva, pa naj jo oznanja celo tak mož kakor je Šuklje. Položaj je tak, da zahteva celih mož in zato naj bo Šukljejev odstop resen opomin vsem — polovičarjem.

V Ljubljani, 10. oktobra Srbija in Rusija.

Iz Belegrada poročajo, da je ruska vlada bivšega svojega poslanika pri Vatikanu, Čarikova imenovala poslanikom v Belemgradu. Bivši srbski ministrski predsednik Stojan Novaković pa je imenovan poslanikom za Petrograd. S tem je dolgo izpraznjeno rusko poslaniško mesto v srbski prestolici zopet zasedeno, ter so dalje časa pretrgane diplomatske zveze med Rusijo in Srbijo zopet poravnane. Zadnji ruski poslanik v Belemgradu, Žadovskij je nekako pred dvema letoma zapustil Beligrad, ker je imel prepričanje, da je razžalil srbskega ministrskega predsednika Gjorgjevića. Zategadelj pa ni bil povabljen k dvornim zabavam. Ruska vlada je izročila takrat vodstvo poslaništva poslaniškemu tajniku Manzurovu, ki je igral pri zadnjem političnem preobratu v Srbiji veliko ulogo ter bil kralju Aleksandru najtrdnjša opora. Manzurov je imenovan začasno legacijskim svetnikom za Carigrad, a bo v kratkem avanziral.

Angleške volitve.

Chamberlain je danes najvplivnejši mož na Angleškem. Sedanj parlamentarne volitve so prinesle 427 unionistov, t. j. Chamberlainovih somišljenikov, 96 liberalcev in 69 irskih narodnjakov. Število Chamberlainovcev je že danes za 23 mož večje kot doslej. Nekaj pa jih gotovo še priraste. Vse delovanje opozicije ni pomagalo nič. Dasi so Chamberlainovi nasprotniki z akti in s pismi dokazali, da se je pri sedanji vojni z Buri sila okoristil Chamberlain sam in z njim vse njegovo sorodstvo, da so njegove

in njegovih bratov in sester tovarne zaslužile ogromne svote, ter da je Chamberlain iz samega osebnega koristolovstva izzval vojno z Buri, ki je prinesla in še prinese Angliji največjih žrtev ter velikanskih stroškov, vzlic vsemu temu je Chamberlain danes na Angleškem najpopularnejši mož, ki bo v parlamentu ter v vladi komandiral po svoji volji. Salisbury meni baje že koncem tekočega leta odstopiti, in na njegovo mesto namerava stopiti Chamberlain. Dvomiti ni, da se mu nakana posreči.

Dogodki na Kitajskem.

Kitajski dvor, ki je pribežal najprej v Taiyuen, je bežal še dalje, v Singanfu, ki leži okoli 1000 km od Pekina, v osredju Kitajske, kamor mednarodne čete ne morejo slediti, kajti poti so nerabne in vse ozemlje tako, da bi bilo treba največjih žrtev in najmočnejših čet. Mesto da bi se kitajski cesar s svojim dvorom vrnil v Pekin ter začel ondi mirovna pogajanja, beži vedno dalje in dalje. Po korespondenci med kitajskim in nemškim cesarjem, in ko se je dosegla vsaj v glavnih vprašanjih med vele-vlastni popolna sloga, se je bilo nadejati, da bo vojne kmalu konec. Sedaj pa se izgublja ta nada zopet v nič. Zdi se, da se je delal kitajski dvor in njega vlada le zato miroljuben, da se morejo med tem boksarji okrepiti in se more ustaja razširiti še v one pokrajine, kjer je vladal doslej mir. Širijo se namreč vesti, da se Kitajci oborožujejo, ter da se pripravljajo skrivoma najširša ustaja. Zdi se, da je do miru še daleč, možno pa je celo, da bukne vojna iznova in še v večjem obsegu! No, Američani se že odtežajo ter odpravljajo svoje čete na Filipine. A tudi Rusi umikajo svoje čete na Mandžursko. V Pekinu ostanejo le Nemci, Italijani, Avstrijci, Japonci in Angleži. Za velike operacije pa so vneti samo Nemci, drugim vlastim je dovolj, da so oproščeni poslaniki iz Pekina, ter da se zaščit kristijanom in tujcem sploh po glavnih mestih in po največjih kolonijah. Berolinski „Localanzeiger“ poroča iz Šanghaja, da je grof Waldersee pozval princa Činga in Lihungčanga, naj mu izročita princa Tuana in druge voditelje boksarskega gibanja, predno se začne mirovna pogajanja. No, prej morata Čing in Lihungčang te provzro-

LISTEK.

Vladimir Jelovšek: Simfonije II.

Pred poldrugim letom je Jelovšek izdal — le za znanca in prijatelje — svojo prvo knjigo: Simfonije. Nedavno je izdal isti pisatelj drugo knjigo: Simfonije II. — Péle méle.* V uvodu razvija avtor svoje nazore o umetnosti in postane svoje prve in druge knjige. Z njegovimi tezami bi se dalo seveda polemizovati, saj so čisto pretirane. Zlasti pa je zoperna avtorjeva samosvestnost, ki doslej nikakor še ni utemeljena.

Med pristaši „stare“ in „nove“ struje stoji Jelovšek popolnoma osamljen. Njegovo mišljenje in način njegovega pisanja nista še popolnoma samostalna, a se razlikujeta od mišljenja in pisanja drugih hrvatskih pisateljev. S starejšimi hrvatskimi slovstveniki nima Jelovšek ničesar skupnega, z mlajšimi samo to, da išče nova pota.

Jelovšek je brez dvoma naturalist, ali

* V komisijonalni založbi L. Schwentnerja v Ljubljani. Cena 2. K., po pošti 2 K 20 v.

ne v Zolovem smislu. Vsled njegove bujno razvite osebnosti zajema snovi najrajši iz sebe samega: iz svojega dejanjskega življenja, pa tudi iz tistega notranjega gibanja, ki ne prodre tako daleč na površje, da bi prestopilo v stvarnost, ali pa se kristalizovalo v dejanje, temveč ostane samo čustvo ali celo le občutek, odnosno samo misel.

V notranjost posega Jelovšek jako rad in brezobzirno potegne na dan, kar se skriva v najskrivnejših gubah ne le njegovega, temveč vsakega človeškega življenja. A oblika je skoro vselej subjektivna. Seveda se o mnogih snoveh, ki jih rabi Jelovšek, lahko vpraša, ali so pač primerne za umetniško delovanje.

Za naturalista je glavno vprašanje, ali je to, kar slika, resnično. Ako je, a se nam vendar zdi „nemoralno“, tedaj ni kriv slikar, temveč narava, o kateri pa so veliki duhovi rekli, da je nezmožna greha. Drugo je vprašanje, ali je umetnik svojo snov umetniško obdelal.

Glede tega vprašanja se večkrat ne strinjam z njegovimi oblikami. To velja glavno glede njegovih pesmi. Ne zahtevam, da bi se pesnik moral vtesniti v

stroga pravila priznanih poetik, vendar mislim, da mora biti neka razlika med spisi vezane in nevezane besede, ker bi bilo drugače brez smisla, pisati verze mesto spisov in continou. Menim da je za granese brez rime in stalnega ritma mero-dajna neka melodijoznost, ki je seveda odvisna od avtorja; vsekakor mora biti primerna opevani snovi. Dolgi verzi, ki jih Jelovšek pogostoma rabi, se mi zde pretežki in pre malo muzikalni. Mnogo prijetnejši utis napravi tam, kjer odene pesem v kratke vrstice. Včasih so pesmi tudi preveč raztegnjene, prenapoljene z nevažnimi detalji, ki imajo morda namen, obuditi v čitatelju neke občutke po želji pesnikovi, a ga prelahko utrudijo. Isto je opaziti v njegovih prozaičnih spisih, kadar postane mističen, nejasen, včasih pa brutalen.

Ne strinjam se z Jelovškom, ako pravi v prologu: „Nije mi stalo za interes mase, za njen sud in njeno osudo.“ Pisatelj lahko ignorira njeno sodbo, ali njeno interesovanje mu ne bi smelo biti „vse eno“. Čim močnejša je individualnost, tem bolj bode skušala, vplivati na najširšo množico in ravno, ker priznava, da ne more biti čist l'art-pour-l'artist, mu ne

more biti indiferenten uspeh njegovega dela. S tem seveda ne mislim, naj piše tako, kakor množici ugaja, ali naravna in logična je želja, da se mu množica v umevanju približa.

Splošno mi Jelovškove prozaične stvari bolj ugajajo od poetičnih. Lahko je opaziti, da ima misel v njegovih spisih večjo ulogo, nego čustvo.

V večkrat citiranem uvodu govori Jelovšek, da se je izpreminjal. Gotovo označuje tudi ta knjiga fazo in kakor doslej se bode tudi poslej še mnogo izpremenilo v njem. Mnogi duhovi se razvijajo tako, da se njih ogenj z leti bolj in bolj hladi in oni postanejo v vsem zmernejši, sami imenujejo to „stvarnejši“; Jelovšek pa je menda od onih, ki se razvijajo tako, da postanejo bolj radikalni; mesto da bi se približevali splošnim nazorom, se oddaljujejo od njih in tako povečujejo svojo samostalnost v sodbi in vstvarjanju. Menim, samo, da mora ravno zato posebno paziti, da ne postane enostranski. Upam da se Jelovšek ne bode tako zagledal v seksualni problem, ki je gotovo jako važen da bi v tem prezl vse druge pojave življenja, med katerimi je še mnogo važnih. Y.

žitelje ustaje šele sama dobiti v pest, kar pa se pač ne zgodi še tako kmalu! V južnih delih Kitajske se pojavljajo nemiri. V Fučanu so se širili pozivi, da je pomoriti vse tujce. Razkrila se je zarota, ki je nameravala porušiti in uničiti vse misijone. Podkralj je poslal tja svoje čete. Iz Hongkonga pa poročajo, da so oborožene tolpe vdrle v angleško ozemlje Kaulun ter ropale. Kitajske čete so bežale.

Vojna v Južni Afriki.

O vojaškem položaju v Južni Afriki je 4. t. m. sporočil v London lord Roberts takole: V Transvaalu: general Buller prodira proti jugu; general Hildyard je zasedel 30. m. m. Piet Retief na meji Swazi-dežele. Od divizije Pole-Carew se je vrnila gardna brigada Yones v Pretorijo, brigada Stephenson ostane v Komatipoortu na portugalski meji. Pav tako Jan Hamilton. Severno Pretorije: polkovnik Plumer pri postaji Pienaarsriver, njemu nasproti Grobler; general Paget pri postaji Waterval, njemu nasproti Erasmus; severno in južno državni vojaški železnični progi kroži več burških čet. Zahodno Pretorije stojita general Clements pri Commando-Neku in polkovnik Broadwood pri Rustenbergu, njima nasproti Delarey. V okolici Johannesburga kroži še več burških čet. V Oranju: Hunter je dospel 26. m. m. v Lindley in ima vsak dan manjše bitke („Reuterjev“ dopisnik poroča iz Hunterjevega tabora, da je nevarno zapuščati angleško taborišče na večje daljave); Rundle je imel istega dne boj ter je dospel do Reitzja. Njima nasproti stojé baje oddelki Deweta in Hasbrocka, izmed katerih prvi so odšli proti Heilbronu, drugi pa proti Frankfurtu. Z juga se poroča, da se je 29. m. m. na gori Horanna pri Ladybrandu vršil boj, in da je istega dne marširal mimo Wepenerja oddelek Burrov. Kje je lord Methuen, pa ni znano. Reuterjev biró javlja iz Johannesburga 2. t. m.: Okolica Witwatersranda še ni prosta Burrov. Burske čete se potikajo okoli ter napadajo angleške patrulje. 29. septembra sta bila blizu Boskota ubita dva angleška vojaka. 29. septembra se je vršila pri Dewetsdorp bitka, v kateri je bila četa Burrov — baje del Dewetove vojske — katero je vodil Pretorius, tepena. Druge vesti pa sodijo, da se je Pretorius le umaknil. O dispozicijah glede trajne okupacije Transvaala in Oranja poročajo iz Londona: Vojni urad je v soglasju z Robertsom sklenil: ko se burški oddelki razidejo, ali ko bodo polovljene čete, ki stoje še pod poveljništvom generalov Botha, Viljoen, Grobler in Dewet, bo vzdrževati pod poveljništvom Baden-Powella v obeh burških državah kor 12.000 mož infanterije na konjih, vojska 60.000 mož pa bo tvorila garnizije važnejših mest. V Pretoriji, Johannesburgu in v Bloemfonteinu bo ostalo po 10.000 mož. Drugod bodo šteje garnizije 50—300 mož. V Natalu in na Kapu pa ostane še 20.000 mož. Vsega skupaj bo torej ostalo v Južni Afriki po vojni še okoli 92.000 mož.

Dopisi.

S Spodnjega Štajerja, dne 9. oktobra. „Slovenec“ in „Slovenski Gospodar“ zagnjata se kakor dve stekli babnici v Vaš list zaradi članka glede volitev in kandidatov v celjski V. kuriji, in hočeta osmešiti posameznike, češ, da so slabe akvizicije za Dragotina Hribarja. Proti takemu smešenju štajerskih Slovencev moramo tudi mi iz gornje Savinjske in tudi Saleške doline odločno protestirati. Mogoče, da se smatra duhovščina na Spodnjem Štajerju kot jedini faktor, kateri vzdiguje slovenstvo v tej pokrajini, a ista moti se močno. Akoravno je naše ljudstvo glede narodne zavednosti še za desetletja zaostalo, ali v zadnjih letih prišlo je vendar do prepričanja, da si mora vsaki stan posebno pa kmečki in obrtniški iskati zagovornikov iz svoje sredine, ne pa pri tacihih stanovih, katerim je beda in trpljenje le iz sanj znano.

Ne odrekamo gospodu dekanu Žičkarju zaslug, katere si je pridobil. S tem pa ne postanemo nehvaležni, ako zahtevamo sedaj družega pooslanca t. j. gospoda Dragotina Hribarja. Mi le hočemo imeti poslanca iz svoje sredine, mi hočemo imeti zastopnika, katerega poznamo, da živi za ljudstvo za narod, in v tem oziru imamo zaupanje le do Dragotina Hribarja; kajti njegovo dosežanje delovanje pokazalo je, da je neustrašen pionir na polju narodne probuje.

Gospodom okoli „Slov. Gospodarja“ in njega dopisovalcem izrekamo svoje obžalovanje, da se drznejo žaliti „Kranjce“. Roko na srce in recite odprto: Ali se nima Spodnji Štajer v obilni meri zahvaliti „Kranjcem“, da ni že zdavnaj pod Mihelevo kapo zginil štajerski slovenski kmet. Ako se bi na Štajerskem pričel boj, kakor se vrši na Kranjskem, krivi ga bodo sami duhovniki.

Zatoraj izjavljamo mi Zgornji Savinjčani in Šaleški sosedji, da hočemo in bomo slej kakor prej vstrajno delali, in da ne omahnemo v boju zoper našega sovražnika. Stali bodemo kakor skala v boju za napredek naroda. Naš poslanec v V. kuriji mora biti Dragotin Hribar — inčače damo raji glasove slovenskemu socialnemu demokratskemu kandidatu — ako se naše želje hočejo od gotove strani preprečiti.

Iz Šiške, 8. vktobra. Sedemdesetletnico rojstva cesarja Franca Jožefa I. praznovala je tukajšnja šola dne 3. oktobra skupno z viško-glinško šolo na Rožniku. Na predvečer ozalšali sta se šoli z zastavami in v večeru slavnostnega dne razsvetlili sta se obe. V jutru omenjenega dne korakala je šolska mladina v deževnem vremenu, spremljana od učiteljstva, na prijazen hrib. Prišedši do vrha do prijazne cerkvice jelo se je svetliti, posijalo je ljubo solnce ter nastal je lep, krasen dan. Pred mašo-zahvalnico, katere se je udeležilo nad 400 šolskih otrok, potem vse učiteljstvo, zastopniki krajnih šolskih svetov in nebroj občinstva, govoril je katehet g. P. Kornelij Petrič slavnosten govor. Pokladal je otrokom na srce pokorščino do starišev in višjih predpostavljjenih, zlasti pa udanost in zvestobo do vladarja, s kojo so se naši predniki vsekar odlikovali. Po maši zapela se je cesarska pesem, potem pa je sledil obed v prostorih g. Matije Pršina. Tu so se otroci pogostili s kruhom, mesom in vinom. Pri tej priliki se vodja šišenske šole zahvali g. katehetu za ginljiv patriotičen govor; zahvali se ob jednem tudi gg. Jakobu Matjanu in Antonu Pogačniku kot zastopnikoma krajnega šolskega sveta, da sta se udeležila te slavnosti, ter pokazala s svojo navzočnostjo, da se zanimata za šolo in za napredek šolske mladine. Ob jednem izreče tudi zahvalo zastopnikoma viško-glinškega krajnega šolskega sveta za prijazno udeležbo, osobito predsedniku krajnega šolskega sveta, g. Jakobu Traunu, za njegovo darežljivost in naklonjenost do šolske mladine. Med veselim petjem in telovadnimi igrami potekel je prehitro čas, bližala se je poldanska ura, in treba je bilo odpravljati se proti domu. Da se je zamogla šišenska šolska mladina dostojno pogostiti, gre zahvala razum dveh prej omenjenih tudi še gospej Juvančičevi, potem gg. bratom Koslerjem, Knezu, Hudabiuniku, Galletu, Krišperju, Vodniku, Kauscheku, Suwatu, Favaju, Keršiču in stotniku Skočirju, kateri so z znatnimi prispevki pripomogli do sijajnejšega uspeha te pomenljive cesarske slavnosti. Bog jim povrni tisočkrat to dobroto.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 10. oktobra.

— Osebnosti. Premeščena sta davčna pristava gg. Ivan Oman iz Trebnjega na Brdo in Peter Vovk z Brda v Trebnje.

— Deželni predsednik baron Hein je prišel dne 8. oktobra v Novomesto in se je nastanil v prošnji. Povabil je župane k sebi.

— Zgodovinska laž. Piše se nam s Štajerskega „Slovenec“, pišoč: „Proti volji duhovščine še ni bil in tudi ne bo nobeden kandidat v štajerskih Slovincih zmagal“ se je zopet po svoje debelo zlagal. Komu ni znana državnozborna volitev za kmetijske občine Celje-Brežice leta 1873? Takrat so se potezali za imenovani mandat kanonik Kosar, dr. Jos. Vošnjak in brežiški Žnideršič. Pri prvi volitvi ni dobil nobeden kandidatov absolutne večine, pri ožji volitvi zmagal je še zdaj živeči prezasužni rodoljub gosp. dr. Jož. Vošnjak s pomočjo Žnideršičevih volilcev kanonika Kosarja proti volji duhovščine. Narodno-napredni volilci Vošnjakovi šli so v volilni boj s klicem:

„Danes ne gre se za vero, nego za farovski beró; torej ne volite farja kanonika Kosarja!“

— Politično društvo „Pozor“ v Ptujih imelo bo 18. t. m. zaupni shod v Ptujih, da določi kandidata v državni zbor za kmetijske občine Ptuj Ljutomer. Ker je doseđani poslanec g. Lavoslav Gregorec odločno izjavil, da ne prevzame več mandata, želi večina volilcev, da nastopi kot kandidat ali v volilnem okraju živeči rodoljub, ali vsaj mož, ki je v obširnem volilnem okraju rojen in ima resno voljo in gorko srce, večkrat priti mej volilce. In takih vrlih in neodvisnih mož nam ne manjka, za danes imenujemo samo dve imeni: dr. Franc Jurtela in dr. Jurija Hračovec.

— Vipavska železnica. Poroča se, da priprave za razpis dražbe in za oddajo dela čvrsto napredujejo, da se dražba razpiše početkom meseca novembra, zgradba pa se začne sredi decembra. Če bo le res in če ni to poročilo le — volilni manever goriških klerikalcev.

— Volitve iz V. kurije na Primorskem. Naznanja se, da postavijo socialni demokratje tudi na Primorskem svoje kandidate za vse tri V. kurije, tržaško, goriško in istrsko. Kandidat v Trstu je laški socialni demokrat Unkar, kandidat za Goriško-Gradiščansko je slovenski socialni demokrat Kristan. Laški liberalci in socialni demokratje bodo glasovali za Kristana in ker je gotovo, da jako mnogo Slovencev ne bo hotelo glasovati ne za dr. Pavlico ne za dr. Gregorčiča, če bi ta zopet kandidiral, je izid volitve jako dvomljiv.

— „Gospodarska zveza“. C. kr. deželna kot trgovska sodnija v Ljubljani objavlja v današnjem uradnem listu razglas, ki naznanja, da se je „Narodni gospodar“ proglasil zadružnim glasilom, in da so se v načelstvu izvršile neke premembe. Vsebinska razglasa je brez vsacega splošnega pomena, čuditi pa se je, da je c. kr. deželna kot trgovska sodnija sploh ta raglas izdala. Čuditi se je temu zategadelj, ker je vpis „Gospodarske zveze“ v zadružni register očitna nezakonitost. Ako c. kr. deželna kot trgovska sodnija tega ni prej spoznala, morala bi jej razsodba najvišjega sodišča v zadevi celjske zadruge „Merkur“ odpreti oči in jo napotiti, da „Kraft ihres Aufsichtsrechtes“ izbrisi iz zadružnega registra „Gospodarsko zvezo“.

— Repertoar slovenskega gledališča. Jutri, v četrtek, se ponovi včeraj tako uspela romantično-čarobna pravljica „Sedem gavranov“, v soboto pa gostuje g. Borštnik, ki igra naslovno vlogo Cankarjeve moderne drame „Jakob Ruda“.

— Slovensko gledališče. Včerajšnja feerija „Sedem gavranov“ je prav za prav zmagala z „zmago nedolžnosti“ (8 slika). Čarobna igra, ki se godi takorekoč „na tem in na onem svetu“, ima tako velikansko dejanje, da ga more pisatelj podati le v skicah. Igrine slike so te skice, in te naj z nebrojem dekoracij in z najhitrejšim tempom dejanje tako spopolné, da ima domišljija brez prenehljaja z njimi dovolj posla, tako da domišljija razumu ne da do veljave. Ves uspeh igre tiči v tem, in od tod ime „čarobna igra“, ker gledalca obaja, začara, prestavi na drugi svet. Zato je tudi na mestu neprisiljeno, lahko ter bolj skicirano igranje. Igra kaj povzdigne čedna godba, ki jo je po „svojih spominih iz Prage“ na novo zložil naš neumorni kapelnik g. Benišek. Obširnejšo oceno priobčimo prihodnjič, za danes naj samo še konstatiramo, da je naredila igra kaj ugoden utis, ker sceniški efekti vspričo ubranih barv jako harmonično delujejo, in ker se je pokazalo naše osobje igri kos, tako da se na reprizo veselimo.

— Na umetniško razstavo v Ljubljano! „Domovina“ poroča: Dan izleta je končno določen zanesljivo na 21. oktobra. Iz Celja pelje vlak izletnike kmalu po 7. uri zjutraj. Zvečer nam je zagotovljena posebna slovenska gledališčna predstava v Ljubljani. Ako se bo prijavilo zadostno število vdeležnikov, preskrbela bo celjska čitalnica znižane vozne cene. Kdor je videl pretečeno nedeljo ogromno vdeležbo tržaških Slovencev in Slovenk, ki so imeli primeroma mnogo daljšo pot, obupal bi nad našo zavednostjo, ako jih v številu vsaj ne dosežemo. Med tržaškimi izletniki videli smo mnogo priprostih kmetijskih ženic, delavcev in delavk. Zakaj bi ne bilo pri nas na Štajerskem to mogoče! Pričakujemo tedaj mnogobrojnih prijav društev in posameznikov.

— „Umetniška razstava“. Vsled dovoljenja g. župana Iv. Hribarja je odboru umetniškega društva mogoče podaljšati rok umetniške razstave, ki bi se bila sicer zaključila 15. t. m., radi štajerskih gostov do 22. t. m.

— Gospa kneginja Mary Wrede, članica slovenskega umetniškega društva, je poslala na I. slovensko umetniško razstavo še drugo svojo sliko, potretno študijo nune. Prva kaže portretno študijo mladega častnika.

— Število obiskovalcev „Umetniške razstave“. Od 29. septembra do 8. oktobra je posetilo razstavo: 29. sept. 78, 30. sept. 274, 1. okt. 49, 2. okt. 75, 3. oktobra 63, 4. okt. 63, 5. okt. 53, 8. okt. 90, 7. okt. 599, 8. okt. 94, 9. okt. pa 85, skupaj je torej 1523 oseb.

— Jour-fixe umetniškega društva je — kakor vsako sredo — tudi danes v navadnih prostorih „Narodnega doma“ (na levi strani). Reditelj gosp. Cinner. — Pred jour-fixem odborova seja radi sprejema štajerskih gostov, ki pridejo 21. t. m. na umetniško razstavo.

— Vedno boj. Z Bleda se nam piše: Leta 1890. zidalo se je tukaj novo pokopališče. Občina, oziroma občani so na ukaz županstva prav zvesto tlako delali, iz cerkvenega denarja pa se je kupil prostor, in so se plačali rokodelci. Pokopališče je vzlic prispevka občanov postalo popolna cerkvena last. Nekaj let pozneje je župan zaprosil, da naj bi se občini naznanilo, koliko je to novo pokopališče v denarjih stalo. Odgovor je bil: „Vam to nič mar.“ Nedavno tega se je primeril slučaj, da se ni moglo necega mrtveca nesti v mrtvašnico, ker se ni mogel dobiti ključ v župnišči in pri cerkovniku. Vsled tega je dotični ponesrečenec moral ležati dalje časa na prostem na pokopališču. Ta slučaj je napotil županstvo, zaprositi župniški urad za en kjuč od mrtvašnice, katerega mora imeti občinski urad, ker je le županstvo postavna oblast za vse sanitarne slučaje in mora torej imeti ključ do mrtvašnice. Župnik je odgovoril, da nima pravice to dovoliti, in da je dotični dopis županstva predložil škofijskemu ordinarijatu v Ljubljano. Ker dolgo ni bilo rešitve, obrnilo se je županstvo v tej zadevi naravnost na škofijski ordinarijat ter zaprosilo, da se dovoli en ključ od mrtvašnice za županstvo. Zdaj je odgovoril knezoškofijski ordinarijat v Ljubljani z dopisom z dne 15. septembra 1900, št. 3364, sledeče: „Slavno županstvo na Bledu! Vsled tamošnjega cenjenega dopisa z dne 4/9, št. 1943, se je naročilo županemu uradu v Gradu, naj da napraviti od mrtvašnice še en ključ, in potem naj hrani enega župnik, drugega pa cerkovnik.“ — Po našem mnenju je to razumeti tako, da se knezoškofijski ordinarijat iz županstva naravnost norca dela. Ker je Bled zdravilišče, kamor zahajajo pripadniki različnih konfesij, ne bo kazalo drugače, da si zidamo svojo mrtvašnico in svoje pokopališče, in potem nam tudi ne preostaja družega, kakor da dobimo še svojege župnika. Zdaj se je v tej zadevi obrnilo županstvo na c. kr. okrajno glavarstvo. Bomo videli, kaj poreče to.

— O biri nekje na Krasu poroča „Soča“ „Nekje na Krasu živi neki g. nunc ki se je napotil te dni v biro po grozdje. Že naprej je sklenil zahtevati letos od vsakega kmeta po en kilogram več, ker Bog je bil tako doberljiv, da je bila letošnja trgategov mnogo boljša od lani. Šest kilogramov mu pritiče, ali ker so pridelali več, je zahteval po sedem, da bo v večji meri deležen božje kapljice, ki ogreva dušo in srce. Ljudje so mu dajali, sicer malo nejevoljni, ali vendar, ker drugače bo zamera in trpel bo le ubogi kmet! Pri nekem kmetu pa je naletel slabo. Trdovratno se je branil, dati več od 6 kilogramov, češ, toliko mu pritiče, toliko dobi. Kmet mu je dal 6 kilogramov, ali glej g. nunca! S sveto jezo je pograbil tisto grozdje ter ga vrgel, da se je razpršilo po cesti, zraven pa je začel psuvati kmeta in preklinjati tako, da je kmetič že mislil, da pride sam hudič ponj. Preprič je privabil tudi ženske na lice mesta, proti katerim pa je začel g. nunc iz svojih posveđenih ust prav poštono pljuvati. Odšel je in prišel drugam. Tam pa tudi ni več dobil nego to kar mu je šlo. Zopet jeza! Ali tu pa ni več metal grozdja po tleh in tudi ni

pljuval, marveč ob lakt jedne roke je udaril v drugo, kazaje mu prvo z besedami: Tukaj vas imam! Prav fino! Tisti, ki mu je dal grozdje, pa mu ni ostal dolžan odgovora, temveč mu je naredil prav tako kakor on, rekoč: Jaz imam vas pa tukaj. Ljudje so se smejali. Tako skrbi g. nunc za šalo svojim ovčicam. Na prižnici pa je pital tiste, ki niso hoteli dati več, s peklenjskimi kačami, da bodo vsi „ferdamani“. V cerkvi je drugače grozno dolgočasen, zato ljudje opuščajo pridige kar vidoma; pa tudi drugače ga, umevno, po takem obnašanju ne marajo, in nekoč so pretili celo že proti farovžu! — Kdo pa tudi more spoštovati takega „božjega namestnika“!!“

— **Za goriško učiteljstvo.** Cesar je sankcioniral v zadnjem zasedanju goriškega deželnega zbora sprejeta zakonska načrta o prispevku deželnega zaklada k okrajnim šolskim zakladom in o uredbi službenih prejemkov učiteljstva.

— **Šestdesetletno učiteljico** v poklju L. D. v Červinjanu so zaprli te dni, ker se je izrazila na nedostojen način o cesarski slavnosti v Gorici. Poklicali so jo k sodnji, izprašali dve priči, nekega finančnega stražnika in neko gospodično, in na podlagi teh zasliševanj so dejali pod ključ 60 letno vpkokjeno učiteljico.

— **Poreško puljski škof Flapp** je v svojem uradnem glasilu „Folium diocesanum“ priobčil tolmačenje zadnje odredbe rimske kurije o zadevi slovanskega bogoslužja. Laški listi so tega tolmačenja jako veseli in hvalijo škofa Flappa na vse kriplje. Pravijo, da je škof Flapp to odredbo raztolmačil tako, da se ne sme uvesti slovanske bogoslužje v nobeno cerkev njegove župnije. Zajedno je škof prepovedal duhovščini, rabiti kjerkoli v njegovi škofiji glagolico.

— **Poročil se je** v Gradcu gospod Martin Spindler, c. kr. finančni koncipist, z gđ. Melito Grubingerjevo. — Čestitamo!

— **Ruski tečaj v Celju.** Odbor celjske čitalnice ustanovi svojim članom tečaj za učenje ruskega jezika ter je že najel učitelja-strokovnjaka.

— **Jugoslovansko umetniško razstavo** priredi društvo Hrvat. umetnikov sredi decembra t. l. v Zagrebu. Razstavili bodo hrvatski, slovenski, srbski in bolgarski umetniki. Razstava v umetniškem domu bo trajala šest tednov, potem pa razstavijo vse zbrane umetnine v Pragi. Mogoče je, da se ta jugoslovanska razstava v februarju p. l. otvori tudi v Ljubljani.

— **Živinorejcem.** Deželni odbor je po nalogu deželnega zbora nakupil doslej iz domačih rej na deželi nekaj prav lepih bikov, kar kaže, da se v deželi že izrežajo prav lepe plemene živali. Deželni odbor je razglasil, da hoče te plemene bika za polovično nakupno ceno podeliti občinam, oziroma tudi živinorejcem. Kakor čujemo, je doslej prav malo prošenj došlo deželnemu odboru za bika. Tej malobrižnosti se moramo le čuditi, ko se občinam sedaj nudi le za polovično ceno dobiti potrebno število plemenih bikov. Vedno tožijo občine, da ne morejo zadostiti določbam zakona za povzdigo živinorejce, to je, da bi nabavile potrebno število bikov. Treba bo strožje izvrševati zakon, ker sedaj je videti, da občine nimajo več pomanjkanja na plemenih bikih. Ker je še lepih bikov oddati, naj se občine požurijo vložiti prošnje za nje pri deželnem odboru.

— **5000 posredovanj** je imela doselej mestna posredovalnica za delo in službe. To jasno kaže, kako prekoristna je bila. Ob ustanovitvi so delo in službodajalci nekako nezaupni bili, in so se le počasi oglašali, sedaj pa je število istih, ko iščejo poslov ali delavcev tako naraslo, da se komaj vsem zahtevam vstreže, dasi je tudi delojemalcev in poslov vedno mnogo oglašanih. Nekateri delavci in posli neki ne gredo v mestno posredovalnico dela ali službe iskat, ker so mnenja, da za 40 vinarjev ne morejo dobiti dobre službe, in da se mora za tako plačati vsaj 2 kroni ali pa še celo 10 kron. Tako so namreč navajeni plačevati pri zasebnih posredovalnicah, in tako se jim morda tudi tamkaj pripoveduje. To mnenje je napačno. Tudi v mestni posredovalnici je mnogo služeb s prav visokimi plačami — 60 kron na mesec — oddati. Sosebno dobre kuharice, natararice in hišine se iščejo.

— **Trije policaji** so čakali danes ponoči na strah v Jančarjevi pekarni, a ga niso ujeli, dasi je spet bobnal po dimniku. Na dvorišče ga ni bilo, ker je tam stal policaj. Dimnik je izpeljan ob zidu sosedne hiše, in tako najbrže kdo iz sosedne hiše točče na zid in straži plahe pekovske pomočnike. Danes se je oglašil v pekarni človek, ki zna strah „panati“, in je baje že dva straha ujel. Morda se temu strašitelju strahov posreči izboljšati strah iz dimnika.

— **Tatvina.** Ukradena je bila včeraj dopoludne gospej J. R. v Špitalskih ulicah št. 7 zlata remontoar-ura in zlat srček.

— **Prijeta tatica.** Jera Johan, znana tatica, je bila danes prijeta, ko je prodajala pri starinarjih odejo in tri servijete. Vse te reči je ukradla.

— **Napad.** Črevljar F. M. je včeraj zvečer okoli 1/7. ure na Rimski cesti napadel branjevko M. S., ker dela prepri med njim in njegovo ženo, in jo je s pilo sunil jedenkrat v trebuh in jedenkrat v prsa, ne da bi jo bil znatno poškodoval. Prevrgetl ji je tudi voziček, na katerem je imela 100 jajc, 5 kg masla, 15 litrov fižola, 2 litra mleka in druge take stvari, vsled česar je imela škode okoli 20 kron. Ljudje so bili nad početjem črevljarja F. M. tako ogorčeni, da bi ga bili pretepli, če bi ne bil prišel policaj in ga odpeljal.

— **Svinja se je izgubila.** Včeraj popoldne je prišla velika, starša svinja na Eberjev vrt na Domobranski cesti ruvat rože. Ko so jo hoteli ujeti, je ušla po Gruberjevi cesti na Karlovske ceste v šupo Marije Ahlinove, kjer so jo prijeli in zaprli. Čegava je svinja, se ne ve. Dosedaj se še ni nihče oglašil, da mu je ušla.

— **Bik je pijanca vžil.** Danes ponoči je delavec Jakob Ardigal gnal po Poljanski cesti proti klavnici bika. Ardigal je bil tako pijan, da ga je bik vlekel naprej in se je on na bika opiral. Kaka nesreča bi se bila lahko pripetila, če bi bil bik ušel.

— **Z nožem.** Franc Podviz iz Sore je bil prepeljan v deželno bolnico. Imel je na levi roki rano, katero mu je prizadejal z nožem Janez Kermelj v pretepu.

— **Hengsberger. mineralna kislava voda.** Razprodajo te slatine, ki se je obnesla kot izborna sredstvo zoper vsakovrstne bolezni je prezwela tukajšnja firma Alojzij Lilleg (prej Jeglič & Leskovic). Opozarjamo na inserat v današnji številki našega lista.

— **Mestna posredovalnica za delo in službe.** Od 29. septembra do 5. oktobra je dela iskalo 22 moških delavcev in 51 ženskih delavk. Delo je bilo ponudeno 12 moškim delavcem in 39 ženskim delavkam; 125 delavcem je bilo 67 odprtih mest nakazanih in v 42 slučajih se je delo vsprejelo in sicer pri 7 moških delavcih in 35 ženskih delavkah. Od 4. januarja do 5. oktobra je došlo 2560 prošenj za delo in 2355 deloponudeb, 4060 delavcem je bilo 2583 odprtih mest nakazanih in v 1528 slučajih se je delo vsprejelo. Delo ali službe dobe takoj 1 stavbeni mizar, 1 poštni sluga, 1 kočijaž, 2 trgovska hlapca, 3 konjski hlapci, 2 natararici na račun, 1 gospodinja, 3 gostilniške kuharice, 3 fine kuharice, 4 navadne kuharice, 11 deklic za vsako delo, 1 bona, 5 deklic k otrokom, 3 deklice za kmetijska dela, 8 tovarniških delavk. Vajenci za trgovine in obrte.

— **Češko-poljsko bratstvo.** Te dni se je otvorilo v Lvovu novo gledališče. K otvoritvi so odšli praški župan dr. Srb, podžupan Voiti in bivši poslanec Breznovsky. Seboj so nesli srebrn lovorjev venec in adreso, v kateri se naglašja slovansko pokoljenje Poljakov in Čehov ter se pozivlja Poljake na složno bratsko delo.

— **Zanimiv volilni shod.** Iz Brna poročajo: Katoliško politično društvo za okraj Oger. Gradišče na Moravskem je sklicalo 8. t. m. volilni shod, na katerem je nameraval bivši državni poslanec Stojan iznova kandidirati za mandat splošnega volilnega razreda. Stojan je prišel na shod v spremstvu voditelja klerikalcev, dra. Sedlačka. Volilci, kateri so se zbrali prav mnogobrojno, pa niso pustili govoriti niti Stojanu niti Sedlačku. Nastal je tak hrup da so morali klerikalni sklicatelji shod zaključiti, ne da bi bil sploh kdo kaj govoril. Stojan je dobro znan tudi v Ljubljani. Udeležil se je vseslovenskega shoda ter začel svoj govor s citatom: „Rožmarin ima svoj duh, naj bo zelen al' pa suh.“ Bil pa je tudi na II. katoliškem shodu.

— **Dobrost se pripozna.** Pri tekmo vanju na pariški svetovni razstavi se je pokazalo, kako znamenito je napredovala industrija šivalnih strojev tekom zadnjih let, in kako je ravno Singer & Comp. razumel, da obdrži spoštovanje zahtevajoče stališče, katero je zavzemal v tej industriji od nje nastanitve. Tako je dosegel ta stroj tudi v Parizu najvišje odlikovanje. „Internacionalni jury“ je razstavljenim izvirnim Singer-šivalnim strojem, ki ne služijo samo hišni porabi, nego so se tudi za obrtnike in za industrijo v vsakem oziru skazali za izborno primočno silo, prisodil razum treh svetinj najvišje darilo „Grand Prix“: za izborno konstrukcijo, dovršeno izdelavo in najvišjo delavno zmožnost strojev, kakor tudi za njih vporabljenost v vsaki vrsti domačega šivalnega dela in vseh industrijalnih namenov.

— **Ustaje na Kitajskem** ne provzročajo podražanja cen čaja, tako nam poroča znana importna tvrdka Messner, kajti izdelki žetve l. 1900 so skoraj vsi na ladjah in plovejo. Nekateri tovari prve žetve so dospeli že v evropske luke. V slučajih, da preide boksarska ustaja čez reko Yang-Tsze-Kiang v južne pokrajine, kakor v Hankau, Shanghai in Canton — razdalje od Pekina kakor približno od Palerma do Dunaja — motila se bode trgovina s čajem, in neizogibna posledica tega bode na spomlad podražanje. Upajmo, da do tega ne pride.

— **Luccheni — Francoz!** Italijansko vojno ministrstvo je izbrisalo ime Lucchenija iz vojaških imenikov, ministrstvo za pravosodstvo pa je potrdilo ta sklep. Pokazalo se je baje, Luccheni ni italijanski nego francoski podanik ter je le po pomoti občinskih uradov prišel v porisne pole italijanske vojske! Luccheni je baje človek, katerega nista priznala niti oče niti mati za svojega otroka. Babica je svojevoljno izdala uradom ime matere — Elize Luccheni — lahkomišljene, pokvarjene ženske. Torej je smatrati Lucchenija otrokom neznanega pokoljenja ter ima državljanstvo rojstnega mesta Pariza. Luccheni je torej Francoz. Človek se mora smejeti nervoznemu prizadevanju italijanskih oblasti, da bi znižale število anarhistov v svoji državi vsaj za enega!

— **Zverinski umor.** V vasi Potoci v Hercegovini je mladi Mati Zovko, ki se je vrnil šele lani od vojakov, spal na gumnišču pred svojo hišo s soprogo in s svakom, da so stražili duhan. Okoli 1/2.10. zvečer pa so se približali 4 možje ter napadli speče s svojimi sekirami. Zovko je obležal z razklano glavo na mestu, druga dva pa so morali strašno razmesarjena prepeljati v bolnišnico. Okrevala bodeta teško. O zločincih manjka vsak sled.

— **Morski pes.** V Baru so ujeli ogromnega morskoga psa, ki je bil dolg 5-48 m in težak 20 kvintalov. To je eden največjih psov, ki se je ujel v našem morju.

— **Noči policijskega komisarja v Parizu.** „Agramer Ztg.“ poroča: Gosp. Carpin, policijski komisar pariškega okraja Clignancourt, je imel nedavno delapolno noč. Nič manj kot petorica obupanih mož se je zateklo k njemu, da gre z njimi konstatirat nezvestobo soprog. Ob 11. uri ponoči se je začel lov, in sicer je bila žena bogatega trgovca iz okraja Montmartre, katerega je zasačil v družbi zamorca, Sildi-Onela. Žena je bila precej mirna, zamorec pa se je vedel kakor obupanec in se hotel zabosti. Carpin je pomiril črnega galana in absolviral še štiri take slučaje. Okoli 5. ure zjutraj se je ves truden vrnil v svoj biró in se hotel baš vleči spat, ko je prihitel eleganten gospod ter ga na kolienih prosil, naj gre z njim: „Moja žena me vara; prav sedaj je v nekem hotelu Rue Rochecouart!“ Zdihuje se je dvignil trpinčeni komisar s svojega ležišča in se odpeljal v hotel. — „Odpri v imenu zakona!“ V sobi se je začel tih vzkrick ženske, potem pa moški glas tujega narečja: „Te sramote ne preživim! — Umorim se! Kje je moje bodalo?“ Vlomili so vrata in so našli drugič Sildi-Onela, obupanega zamorca.

— **Vanderbilt za znanost.** Pred leti je našel profesor Dubois na otoku Javi okostnico, ki ni bila niti človeška niti opičja, nego nekaj srednjega. Dubois misli, da je okostnica pračloveška, najdena v terciarnih skladih. Ameriški milijonar Vanderbilt pošlje na Javo ekspedicijo, da stvar preišče in dožene. Ekspedicija bo stala okoli milijona dolarjev.

* **Najbogatejše deklo na svetu** je hči ameriškega posestnika petrolejskih vrelcev, Rockefellerja. Te dni je bila v Pragi pri zdravnikih specialistih za ušesne bolezni. Dama potuje v spremstvu samo jedne ženske in jednega moža. Njena dوتا znaša tisoč milijonov kron, a njena zunanost je tako priprosta, obleka in vedenje tako vsakdanje, da vzbuja senzacijo. Njenemu očetu narašča imetje vsako drugo minnuto za 2 kroni. Od časa, ko ustaja, pa dotlej, da je oblečen, se mu poveča premoženje za 7200 K. Od ure do ure mu raste imetek, ki si ga je pridobil tako, da je od jutra do večera bogatejši za 84.000 K. Zavidanja vreden človek!

Književnost.

Marko Vovčok: Pučke pripovedi.

(Zagreb. Izdanje „Matiče Hrvatske“.)

Evo knjige, katere je človek lahko vesel! Ko čitam te mične ljudske pripovedi, pisane v tako krasnem, jedratem stilu, kjer so značaji risani tako krepko plastično, vedri se mi duh, a srce se mi krči, ker mora vsled krasnega pripovedovanja čutiti vso bol in nesrečo bednih maloruskih kmetov. Pisateljice ne vidimo nikjer: njen jaz ne prodira v nobeni povesti, skrila se je tako dobro, da je ne vidimo, nego samo pripovedujočega kmeta-trpina ali siroto kmetico. Tu ni bobnečih, lepih, a brezmiselnih besed, tu je le prosto pripovedovanje naroda trpina, ki vam mora seči do srca. Pisateljica ne moralizuje in ne pridiguje stanovom, ki bi ubogemu narodu lahko pomagali, ne, njeni ljudje pripovedujejo svojo usodo tako jednostavno, a če nas ta usoda ne gane, ne pomaga gotovo tudi nobeno pridigovanje in moralizovanje. In faktučno: knjiga je dosti pripomogla k osvobojenju kmetijskega stanu.

Knjigo je na hrvatski jezik prevel in uvod napisal dr. Avgust Harambašič, dobro znani hrvatski pisatelj in pesnik.

Iz uvoda posnemljem: „Dekliško ime pisateljice je bilo Marija Aleksandrova Velinskaja, omožena Marija Evgenija Marković, a skrivala se je kot pisateljica za psevdonomom: Marko Vovčok. Rojena je bila v Moskvi — Velikorusinja tedaj, in maloruski naučila se je šele od svojega moža Opanosa, a imela je malorusko narečje tako dobro v oblasti, da je najboljši maloruski pesnik Ševčenko Turgenjevu, ko ga je ta vprašal, katerega avtorja naj bi čital, da se najbolje nauči maloruski, odgovoril: „Marka Vovčka. On ima naše narečje najbolj v oblasti.“

O književni vrednosti teh pripovedi pisal je kritik Kuliš v svojem uvodu: „Te povesti imajo veliko ceno zato, ker kažejo našega kmeta, kakoršen je v istini, a ne takšnega, kakoršnega gledamo navadno površno, nego kakoršnega se on vidi sam... To niso izmišljotine za zabavo brezposelnih ljudi, to je živa etnografija, v kojoj je pisateljica prodrla z zdravim umom in toplim srcem. Velika zasluga Marka Vovčka je za sluga narodnega govornika, ki ne govori v svoje ime. On(a) nam ne objavlja svojih misli, ne toži za narod s svojo dušo, pisatelj(ica) stoji tu povsem v ozadju svojega pisanja, v katerem nam narod s am govori s svojo besedo z obrazom v obraz tako, kakor je v davni govoril s svojo pesmijo.“

Kakova in kolika je književna vrednost teh pripovedi, vidi se najbolje iz tega, da jih je takoj prevel na velikoruski jezik sam slavni Turgenjev ter jih izdal v Petrogradu l. 1859. pod naslovom: „Ukrajinske narodnje razskazi“.

Koncem svojega uvoda piše Harambašič: „Dasi so v Rusiji prilično ponehali oni tužni kmetijski odnošaji, katere je Marko Vovčok tako divno opisal s svojim večim peresom, bode vendar hrvatsko občinstvo rado čitalo to Matičino knjigo, da spozna težko življenje, katero je še pred nedavnim časom živel nam tako sorodno malorusko pleme, koje govori ljubki in milodoneči jezik, ki je izmed vseh severnih slovanskih hrvatskemu najbolj sličen. Razven onega čara in umetniške krasote zanimalo bode naše čitatele še to, da so tudi pri nas vladali podobni odnošaji, dasi ne tako kruti, do leta 1848. Žal, da nismo imeli tudi mi Hrvati svojega Marka Vovčka, da bi nam jih opisal in jih tako rešil večne pozabljenosti, da bi se otroci in unuki tešili, videči, da jim je vendar bolje nego njihovim pradedom.“

(Konec prih.)

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 10. oktobra. Proti baronu Dipauliju hoče v bolcanski peti kuriji kandidirati pater Oritz, urednik krščansko socialnega lista „Reichspost“. Dipauli nima dosti upanja, da bi zmagal.

Dunaj 10. oktobra. Lueger je odložil nameravano svoje potovanje na Tirolsko dotlej, da se izvrše državno-zborske volitve. Prvotno je imelo to potovanje agitacijski namen.

Dunaj 10. oktobra. Ebenhoch se boji boja mej klerikalci in krščanskimi socialisti in milo toži, da bi se morali ti dve stranki med seboj podpirati, ne pobijati. Vzlic temu pride v raznih okrajih mej tema strankama do odločnega boja.

Brno 10. oktobra. Shod zaupnih mož nemških nacionalcev je sklenil, izstopiti iz stranke in se pridružiti stranki nemških radikalcev. Če se to poročilo tukajšnjega „Deutsches Blatt“ obistini, preneha stranka nemških nacionalcev na Moravskem eksistirati, kakor je vsled podobnega sklepa prenehala v Šleziji eksistirati.

Budimpešta 10. oktobra. Vlada je v današnji seji poslanski zbornici predložila zakonski načrt glede inartikulacije izjave, ki jo je podal nadvojvoda Franc Ferdinand d'Este, ko se je poročil, in s katero se je ne zase, pač pa za bodoče svoje otroke odpovedal vsem pravicam do prestola.

Budimpešta 10. oktobra. Vlada je danes poslanski zbornici predložila državni proračun za l. 1901. Ta izkazuje prebitka samo 35 K, v tem ko je proračun za letošnje leto izkazal prebitka 111000 K.

Bruselj 10. oktobra. Poroča se, da pripravlja Waldersee pozimsko vojno na Kitajskem.

London 10. oktobra. Ko so Rusi zapustili poletno palačo cesarice v Pekinu, so jo hoteli zasesti Nemci, toda Angleži so jih prehiteli. Nemci so dobili samo vrt.

London 10. oktobra. Iz Šanghaja se poroča, da je Lihungčang svetoval kitajskemu cesarju, naj se vrne v Pekin.

London 10. oktobra. Iz Tientsina se poroča, da je feldmaršal Waldersee poveril varstvo in vodstvo dveh železniških prog Rusom, jedne proge pa Nemcem. Ker so vse te tri železnice angleška podjetja, je ta Walderseejeva odredba Angležem na veliko škodo. Angleško časopisje je vsled tega močno razburjeno.

London 10. oktobra. Poroča se, da je kitajski cesar odstavil princa Tuana, mu vzel vsa dostojanstva in odredil, da se kaznuje. Takisto se je zgodilo s tremi drugimi princii.

London 10. oktobra. Iz Tientsina se poroča, da se nasprotje mej Rusi in Angleži čedalje bolj poostruje, in da je v zadnjih dnevih postalo že prav kritično.

Darila.

Gosp. Fran Svetič, odgojitelj v Hamersteinu na Češkem, podaril je „Radogoju“ 5 K, družbi sv. Cirila in Metoda 5 K in za „Narodni dom“ 5 K. — Srčna hvala zavednemu in požrtvovalnemu rodoljubu!

Upravištvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda. Štirje krokarji z Vrhniko 8 kron: „Dore, Lojze, Zec in Luri, Daroval ob tretji uri, Krokar peti pa je spal Kar na stol“ ter nič ni dal.“

— Gosp. Konrad Novotny, kontrolor v Sarajevem nabral povodom govora gosp. rač. svetnika Premrova pri svatbi gosp. fin. svetn. Pogorelca 25 kron. — Vesela družba nabrala pri „Beladoni“ v Senožečah, dne 6. oktobra 1900, 6 kron 60 vin. — Gosp. Fran Medica, nabral 23 kron 40 vin. na svatovščini pri narodni družini Medičevi v Št. Petru na Krasu. — Skupaj 63 kron. — Živelji za korist družbe vneti nabiralci in darovalci!

Za Prešernov spomenik: Gospica Tonica Majzeljeva v Belcerkvi nabrala 12 kron, ob trgatvi v veseli družbi ljubljanskih pevcev „Pevcu vedno sreča laže — on živi, umrje brez d'narja.“ — Gospa Leopoldina Schegula v Rudolfovem imenom odbora 415 kron kot čisti dohodek Prešernovega večera v Rudolfovem dne 7. oktobra t. l. z željo, naj bi naš poet-velikan imel kmalu sebe dostojen spomenik. — Skupaj 427 kron. — Živele narodne dame, spominjajoč se našega pesnika!

Za prebivalce mest, uradnike i. t. d. Proti težkotam prebavljenja in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je upravičeno potrebno domače zdravilo pristni „Moll-ov Seidnitz-prasek“, ker vpliva na prebavljenje trajno in uravnavno ter ima olajševalen in topilen učinek. Škatljica velja 2 K a. v. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 3 (11-9)

* Lekarnarja Brady-ja kapljice za želodec, prej znane tudi pod imenom Marijacejske kapljice za želodec, so vsled svojega preizkušenega, izbornega, vzbudilnega in okrepečnega vplivanja pri slabosti želodca in prebavnih težavah v vseh slojih prebivalstva čimdalje bolj priljubljene in se dobivajo v vseh lekarnah. Opozorjamo č. citatelje, da pri naročilih pazijo na podobo znamke in podpisa, ki ga objavljamo v inseratnem delu lista, ker le tedaj so Marijacejske kapljice za želodec pristne.

Dež. gledališče v Ljubljani.

Štev. 10. Dr. pr. 1029.

Dramska noviteta.

V četrtek, dne 11. oktobra 1900.

Drugokrat na slovenskem odru:

Sedem gavranov ali zakleti bratje.

Romantično-čarobna pravljica v 4 dejanjih in v 8 slikah. Spisal Emil Pohl. Prestavil Fran Svetič. Uglasbil H. Benišek. Režiser Adolf Dobrovolny. Kapelnik H. Benišek.

Blagajna se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 7/8. uri. — Konec po 10. uri. Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. peh. polka Leopold II. št. 27.

Prihodnja predstava bode v soboto, 13. oktobra t. l. „Jakob Ruda“. Gospod Ignacij Borštnik iz Zagreba kot gost.

Umri so v Ljubljani:

Dne 5. oktobra: Herta Herriš, sladničarjeva hči, 1 mes., Dovozna cesta št. 2, črevesni ketar.

Dunajska borza

dne 10. oktobra 1900.

Skupni državni dolg v notah	97 10
Skupni državni dolg v srebru	96 85
Avstrijska zlata rentna	114 65
Avstrijska kronna rentna 4%	97 45
Ogrska zlata rentna 4%	114 —
Ogrska kronna rentna 4%	90 35
Avstro-ogrski bančne delnice	1898 —
Kreditne delnice	646 25
London vista	241 97
Nemški drž. bankovci za 100 mark	118 22
30 mark	23 64
30 frankov	19 27
Italijanski bankovci	90 40
Č. kr. cekini	11 45

Meteorološko poročilo.

Vidna nad morjem 506,2 m. Srednji srčni tlak 736,0 mm.

Sept.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah
9	8. zvečer	744,5	12,1	sl. jzahod	jasno	—
10	7. zjutraj	742,0	8,0	brezvetr.	megla	—
	8. popol.	739,3	17,8	sl. jug	jasno	0,0 mm.

Srednja včerašnja temperatura 13,6°, normale: 11,6°.

Zahvala.

Povodom britke izgube našega ljubega očeta, oziroma tasta in deda, gospoda

Tomaža Droll-a

založnika mengiške pive v Kamniku

izrekamo tem potom vsem onim, ki so ga ob boleznih obiskovali in tolažili, kakor tudi gg. c. kr. uradnikom, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za spretnost dražega ranjega k večnemu počitku svojo srčno zahvalo. Posebej in iskreno se še zahvaljujemo častitlim meščanom in gostilničarjem, ki so svetili pri sprevedu ter vsem darovalcem krasnih vencev.

Kamnik-Ljubljana, 10. oktobra 1900.

(2095) **Zalujoči ostali.**

Zahvala.

Ker mi ni možno, da se povodom smrti svojega iskreno ljubljene, nepozabnega soproga, oziroma očeta, sina, brata, svaka in strica, gospoda

Ivana Spreitzer-ja

hišnega posestnika, stavbinskega in umetnega ključavničarja

vsakemu posebej zahvalim za došle dokaze prisrčnega sočutja, za mnogobrojno udeležitev pri pogrebu in za krasne poklonjene vence, izrekam s tem vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem, posebno pa telovadnemu društvu „Sokol-u“, firmi Avgust Žabkar, zadruzi kovinskih obrtov in I. družbi ljubljanskih strelcev s strelci, svojo in svojega sina najtoplejšo zahvalo. (2093)

Ljubljana, 9. oktobra 1900.

Marija Spreitzer roj. Krašna.

Vsled smrti svojega šefa iščem kot

notarski sollicitator

(2093-1)

koncipient

novе primerne službe.

Zemljemerske in tehniške posle

večjega ali manjšega obsega, merjenje zemljišč, niveliranje in traciranje bodi v katerikoli svrhu, tehniške posle pri nizkih in visokih zgradbah itd. izvršuje podpisaneec ter se priporoča posebno p. n. upravnim odborom in gg. županom, kakor tudi graščakom in zasebnikom. Ustne ali pismene ponudbe sprejema

Štefan Grlič Iljov,

zemljemerec in stavbinski tehnik v Ljubljani, Židovske ulice št. 3.

Ivan Kordik

Ljubljana, Prešernove ulice 10-14

2047-2 priporoča svojo veliko zalogo

gumijevih galoš

ruskih in

drugih

najboljših izdel-

kov po nizki

cenii.

Gumijeve šolne za telovadbo, vsakovrstne suknene in klopčinaste čevlje.

Na drobno in na debelo.

Na prodaj je

1 garnitura: 1 zofa, 2 široka stola, 2 okrogla stola, 2 nočni omarici, 1 veliko ogledalo, 1 majhna omarica (Trimo) in 1 zofa za spati. (2094-1)

Rimska cesta št. 9, stanov. št. 4.

Vožnji red c. kr. priv. južne železnice

veljaven od 1. oktobra 1900.

Z Dunaja v Trst.

Postaje	Brzovlak	Poštni vlak	Mešani vlak	Sekundarni vlak
Dunaj	7:00 po noči	8:25 po noči	8:45 zjutraj	1:00 pop. l.
Mürzschlag	9:56	11:35	10:40	1:17 popol.
Gradec	11:44	1:26	1:05 popol.	5:08
Maribor	12:58	2:48	2:22	7:14 po noči
Celje	—	4:13	3:45	9:08
Laški trg	—	—	3:53	9:21
Rimske toplice	—	—	—	2:01
Zidanimost	2:44	4:47	4:23	2:14
Hrastnik	—	—	—	2:54
T. bovlje	—	—	4:38	3:0
Zagorje	—	—	4:44	3:13
Sava	—	—	—	3:13
Litija	—	5:01	10:10	3:21
Kresnice	—	—	10:22	3:33
Lazo	—	—	10:32	3:44
Zalog	—	—	10:42	3:55
Ljubljana	3:50	5:53	10:54	4:08
Brezovica	—	5:53	11:04	4:18
Preseje (postaj.)	—	5:58	—	4:31
Borovnica	—	5:58	—	4:54
Logatec	—	—	—	1:08
Planina (postaj.)	—	—	—	1:17
Rakek	—	—	—	1:32
Postojna	—	6:52 zjutraj	6:32 po noči	11:30
Prestranek	—	—	—	12:45
Št. Peter	5:43	—	—	2:12
Divča	6:10 zjutraj	—	—	2:29
Nabrežina	6:48	—	—	2:41
Trst	7:10	—	—	2:57

Iz Trsta na Dunaj.

Postaje	Brzovlak	Poštni vlak	Mešani vlak	Sekundarni vlak
Trst	6:35 po noči	8:15 po noči	8:00 zjutraj	—
Nabrežina	7:05	8:50	8:32	—
Divča	7:49	9:38	9:18	—
Št. Peter	8:18	10:15	9:52	—
Prestranek	—	—	—	12:50 popol.
Postojna	—	10:32	10:09	1:01
Rakek	—	—	10:22	1:21
Planina (postaj.)	—	—	—	1:30
Logatec	—	—	10:39	1:43
Borovnica	—	—	—	2:06
Preseje (postaj.)	—	—	—	2:15
Ljubljana	9:14 po noči	11:46	11:23	2:35
Zalog	9:52	11:51	11:29	2:50
Lazo	—	—	—	3:02
Kresnice	—	—	—	3:12
Litija	—	12:00 popol.	6:05 zjutraj	3:25
Sava	—	—	6:14	3:36
Zagorje	—	—	6:26	3:46
Trbovlje	—	—	6:33	3:59
Hrastnik	—	—	6:41	4:07
Zidanimost	11:01	1:00	6:55	4:16
Rimske toplice	—	—	7:05	4:40
Laški trg	—	—	7:15	4:51
Celje	—	—	7:29	5:02
Maribor	12:49	3:10	7:40	5:21
Gradec	2:06	4:31	8:01	5:21
Mürzschlag	4:12	6:37 zjutraj	8:20	5:21
Dunaj	6:45 zjutraj	9:15	9:45	5:21

* Vpeljavni rok teh vlakov se naznani kasneje.

Pod Trančo št. 2.

41 Veliko zalogo

Najnižje cene.

Klobukov

priporoča

J. Soklič.

Najnižje cene.

Pod Trančo št. 2.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice šte. 4.

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakeršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati. 41

Josip Reich

likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Postrežba točna. — Cene nizke.

Avgust Repič, sodar

Ljubljana, Kolizejske ulice šte. 16 (v Trnovem)

izdeluje, prodaja in popravlja vsakovrstne sode

po najnižjih cenah. 41

Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Svilnato blago

največja izber in najnovejše črno in barvasto, za cele obleke in bluze

priporoča 41

Alojzij Persché

Pred škofijo št. 22, poleg mestne hiše.

Fran Detter

LJUBLJANA, Stari trg št. 1.

41 Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev.

Tu se dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno priporočam svoje izvrstne stamoznecne in mlatilnice, katere se dobivajo vzhaj njih izbornosti ceno. — Ceniki zastoj in poštnine prosti.

Ign. Fasching-a vdove

41 ključavničarstvo

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najpreprostejših kakor tudi najfinjših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za oblake z pečnicami ali kahlami. Popravljanja hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvrše.

Visokopritlično stanovanje

s 4 sobami, služniško sobo, kopalnico in pritliklinami in vporabo vrta, se odda v novi vili ob cesti na Rožnik (Vrtača).

Povpraša naj se istotam. (2090—1)

Pozor! Pozor!

Hengsberrg'ska slatina

najboljša namizna kislá voda alkalično-muriatična slatina

se dobiva najceneje pri (2091—1)

Dobre

vinske sode

različne vsebine odda takoj posamezno ali skupno po jako nizki ceni 2040-3

Alojzij Olifčič, Stari trg pri Rakeku.

Trgovski pomočnik

vešč slovenskega in nemškega jezika, dober prodajalec sprejme se takoj pod ugodnimi pogoji pri (2072—2)

Frideriku Homannu v Radovljici.

Gos. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Franzove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 5. uri 15 m zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka Franzensfeste. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih iz Linca. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri in 21 m zjutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob 8. uri 48 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 8 m popoldne, ob 6. uri 10 m zvečer.

A. Lilleg-u

Jeglič & Leskovic-a nasledniku v Ljubljani, Jurčičev trg.

Anton Schuster

Ljubljana, Spitalske ulice

saložnik

uslužbencev c. kr. piv. juž. železnice

priporoča

po najnižjih cenah bogato zalogo najnovejšega blaga za damske obleke največjo izber angleškega in francoskega modnega blaga za gospode

Velika zaloga

simskih jopic za gospe in deklice, vremenskih plaščev in ovratnikov, okusno narejenih bláz.

Blago za pohištvo, zagrinjala, posteljne oprave (garniture), preproge.

Zaloga linolesjskih preprog

Originalne tovarniške cene

itd. itd. (2089—1)

Vzotci se pošiljajo na zahtevno poštnine prosti.

Častita gospodinja!

Poskusite velezanimivo, patentovano

Reithofferjevo nagločistno milo.

Nesnaga sama takoj odpada! Neškodljivost zajamčena. Dobiva se v trgovini (2023—10)

Edmund Kavčič

Prešernove ulice nasproti glavne pošte.

VABILO.

Častiti gospodje člani „Marijine bratovščine v Ljubljani“ se uljudno vabijo k

II. nadaljevanju rednega občnega zbora za leto 1899.

katero se boče vršilo dne 14. oktobra 1900. i. ob 10. uri dopoldne v dvorani „Katoliškega doma“ na Turjaškem trgu s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo o še jedenkratnem pregledu računskega zaključka, društvenih knjig in računov za leto 1899.

2. Nadomestna volitev 4 odbornikov in 3 računskih preglednikov.

3. Posamezni naveti članov, zadevajoči redni občni zbor dne 18. februarja 1900, za leto 1899.

V Ljubljani, 4. oktobra 1900.

(2058—2) **ODBOR.**

Proda se

v Krakovskem predmestju hiša z vrtom, hlevom in šupo, jako pripravna za izvrševanje obrta izvoščekov (fjakarije) takoj pod roko.

Natančna pojasnila daje dr. Josip Furlan advokat v Ljubljani. (2076—2)

Naznanilo.

Vsak kašelj Vsako hripavost uničevalec katara.

H. J. Rawitscher.

Te izborne karamele za kašelj se dobivajo zavoj po 50 vin. v Ljubljani v lekarnah M. Levstek in U. pl. Trnkóczy. (1930—2)

Prostovoljno na prodaj

bode dne 22. t. m. od 9. ure dopoldne naprej v Št. Vidu pri Zatičini vkupe ali na drobno:

hiša z enim nadstropjem, prikladna zlasti za gostilniško obrt, z zidanim hlevom za 8 glav živine, z vrtom, njivami, travniki in gojzdom; vsa zemljišča leže nedaleč od državne ceste ter merijo v površju čez 1 hektar.

Dr Rupert Bežek

(2061—2) c. kr. notar v Zatičini.

Brady-jeve kapljice za želodec

(prej Marijacejske kapljice za želodec)

prirerjene v lekarni „pri ogerskem kralju“ Karla Brady-ja na Dunaji, I., Fleischmarkt 1.

v obče izkušeno in poznato zdravilo, ki oživlja in okrepuje želodec, če je prebava motena, in sploh pri želodčnih bolečinah.

Cena steklenici . . . . 40 novč. Dvojna steklenica . . . 70 „

Usojam se opozarjati še jedenkrat, da se moje kapljice za želodec čestokrat ponarejajo. Pazi naj se torej pri kupovanju na gorenjo varstveno znamko s podpisom C. Brady, in naj se zavrne vse kot nepristne, ako nimajo te znamke in podpisa C. Brady.

Kapljice za želodec lekarnarja C. Brady-ja (prej Marijacejske kapljice za želodec) so shranjene v rudečih nagubanih skatljah in imajo podobo sv. Matere Božje Marijacejske (kot varstveno znamko). Pod to znamko mora biti podpis C. Brady.

Deli so navedeni. (1739—4)

Kapljice za želodec se pristne dobivajo v vseh lekarnah.

Sloveči profesorji zdravilstva in zdravniki priporočajo

Želodčno tinkturo

lekarnarja Piccoli v Ljubljani

dvornega založnika Nj. Svetosti papeža

kot želodec krepujoče in tek vzbujačo, dalje kot prebavljeno odprje pospešujoče sredstvo, posebno onim, ki trpé na navadnem telesnem zaprtju.

Razpošilja se proti povzetju v skatljicah po II. 12 in več steklenicah. (1368-11)

Mizarska zadruga

v Sent Vidu pri Ljubljani

se priporoča slavnemu občinstvu v naročitev raznovrstne temne in likane

sobne oprave

iz suhega lesa, solidno izgotovljene po lastnih in predloženih uzorcih.

V prav obilno naročitev se priporoča

Josip Arhar načelnik.

(1984—3)

Nihalne ure z glasbo

so poslednja novost v izdelovanju ur. Te francoske miniaturne ure na nihalo so 69 cm dolge, omarica, natančno po podobi, je iz orehovega lesa, fino politirana, z bogato pozlačenimi fantazijskimi obročki in umeteljno izrezlanim nastavkom, in igrajo vsako uro najlepše koračnice in plese. Cena s prevoznim zabojem in franko depozitativno samo 9 gld. Ista ura brez glasbe, a z bitjem, vsake pol ure in cele ure bijoče, z zabojem in franko depozitativno samo 6.80.

Te nihalne ure niso samo zajamčeno na minuto idoče, nego so tudi vsled svoje zares krasne izdelave jako lep in eleganten pohištven komad. Razpošiljajo se le proti povzetju. Neugajajoče se vzame nazaj in se denar vrne, torej ni nobene rizike. — Velik ilustrovan cenik o urah, verižicah in prstanih i. t. d. brezplačno in franko.

Josip Spiering, Dunaj,

1977 I. Bez., Postgasse Nr. 2. a 3

Pozor! Najlepša prilika! Pozor!

Čudovito nizka cena!

Vsled proti koncu idoče sezije namenil sem se ostalih mi 20 komadov koles, modeli 1900, popolnoma razprodati, zatoraj hočem iste celo pod tovarniško ceno prodati. S tem ponudim slav. občinstvu najugodnejšo priliko si pridobiti fino in močno kolo, za katero jamčim jedno leto.

Istotako tudi zastopniki: Janko Pohlin v Kamniku, Spoštovanjem Franc Kenda v Rudolfovem, Andrej Kezele, urar, v Ribnici.

Franc Čuden, urar

na Velikem trgu nasproti rotovža.

(123—78)

„Ljubljanska kreditna banka“
v Ljubljani
Špitalske ulice št. 2.

Nakup in prodaja
vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih
pisem, srečk, novcev, valut i. t. d. po najkulant-
nejših pogojih. (1877-23)

Posojila na vrednostne papirje proti nizkim
obrestim.
Zavarovanje proti kurzni izgubi.
Promese k vsem zrebanjem.

Sprejemanje denarnih vlog
na vložne knjižice, na tekoči račun in na giro-
konto s 4% obrestovanjem od dne vloge do
dne vzdiga.
Eskompt menjic najkulantneje.
Borzna naročila.

Umetniška razstava v „Mestnem domu“ vsak dan od 9. dopoldne do 4. popoldne.

Zadnji teden!
vštevši nedeljo 14. t. m. ostane historični-mehanični

panoptikum

v Lattermannovem drevoredu razstavljen. Istotam je
tudi zopet

nova serija panoramskih slik.

Vstopnina je znižana! (2086-2)

Opr. št. 17/00

Edikt.

(2088-2)

Čež premoženje pod firmo „Ivan Kramar“, trgovina z mešanim blagom v
Idriji registrovanega trgovca Ivana Kramarja v Idriji se je dne 5. oktobra odprl (trgovski)
konkurs.

Konkursni komisar: **c. kr. okr. sodnik g. Henrik Sturm v Idriji.**
Začasni oskrbnik mase: **g. dr. Franc Horvat, c. kr. notar v Idriji.**
Volilni narok dne **17. oktobra 1900** ob 9. uri (pri konkursnem komi-
sarju) v Idriji.

Oglasilni rok: **do 20. novembra 1900.**
Likvidacijski in poravnalni rok dne **28. novembra 1900** ob 9. uri dolo-
odne (pri konkursnem komisarju) v Idriji.

C. kr. deželno sodišče v Ljubljani
oddelek III., dne 5. oktobra 1900.

Štajerski **LODEN** za obleke, plašče, haveloke, sportne obleke, gasilce, livreje vse čista, robna, volna

Najmodernejšje in najboljše kvalitete **SUKNENEGA BLAGA** za moške obleke (1888-8)

Največja zaloga raznega blaga za **ZIMSKE SUKNJE**

Črno in modro tkano blago (Kammgarne), ševiot od K 3.— naprej.

Vzorci stroškov prosti.

Oddelek za sukno firme **KASTNER & ÖHLER, GRADEC.**

500 hektolitrov Plešiviškega
grozdja ali mošta
grozdje po 26 K, mošt po 32 K
300 hektolitrov (2041-3)

vina iz leta 1899
po 36 do 40 K ponujata iz lastnega vinograda
brata Fran in Josip Horvat
v Plešivici, z. p. Jaska na Hrvatskem.

Trgovina z železnino
Val. Golob
Andr. Druškovića naslednik
v Ljubljani
Mestni trg št. 10

prilporoča in opozarja čast.
duhovščino in slavno občin-
stvo na bogato izbor
pristno pozlačenih in
najfinejše izdelanih
nagrobni križev
po nizki ceni.

Vnanja naročila izvršujejo se
točno. — Ccniki na zahtevo
brezplačno. 42

Prej **J. Zor Alojzij Erjavec** Prej **J. Zor**
črevljarjski mojster v Ljubljani, Cevljarske ulice 3.

Po večletni skušnji, kakor tudi po dovršenem
strokovnem tečaju v Ljubljani c. kr. tehnolo-
gičnega obrtnega muzeja na Dunaju mi je mogoče
vstrezati vsem zahtevam svojih p. n. naročnikov.
Priporočam se prečastiti duhovščini in sl. občin-
stvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuval.
Delo je ceno, pošteno in trpežno. V zalogi so
razna mazila, voščila za črno in rujavo obuvalo,
ter razne potrebščine za to obrt. 42

Mere se shranjujejo. — Vnanjim naročilom naj se pride vzorec.

MODERCE natančno po životni meri
za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi
priporoča

HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg
št. 17. 42

Skladišče za modno blago, pozamentrije, trakove, čipke, svileno blago, perilo,
e a e e e klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno. e e e e e

Josip Oblak
umetni in galanterijski strugar
Trubarjeve ulice št. 3

izvršuje vsakovrstne v njegovo stroko spadajoče
stvari po najnižji ceni. Palice za okna od 50 kr.
do 2 gld. 25 kr., kegljske kroglice 12 cm debele
1 gld. 25 kr., 13 cm debele 1 gld. 60 kr., noge za
omare od 3 do 5 kr. — V zalogi ima tudi razne
cigarnike in zdravstvene pipe do najfinejše vrste.
Popravila od kosti, roga, morskih pen, jantarja,
lesa izvršuje po najnižji ceni. 42

Pekarija in slasčičarna
Jakob Zalaznik
Stari trg št. 21.

Podružnici:
Jurčičev trg 3. Vegove ulice 12.

Tu se dobiva 4krat na dan sveže, ukusno,
zdravo in slastno pekarsko pecivo, vseh
vrst kruh na vago, prepečenec (Vanille-
Zwiebak), kakor tudi

ržen kruh
Hlebčki po 10, 15 in 25 kr.

V slasčičarnici postrezam z najfinejšim
nasladnim pecivom in s finimi pristnimi
likérji ter z Vermouth-vinom. Posebno
opozarjam na fine indijske krofe in
zavitke s smetano napolnjene. 42

S tem si dovoljujem uljudno naznanjati,
da otvorim (2066-3)

svojo novo
trgovino z manufakturnim blagom
v ponedeljek 8. oktobra
na vogalu Špitalskih ulic in trga pred škofijo

Trudil sem se, da opremim svojo trgovino
z najnovejšimi sezijskimi predmeti ter sem
prepričan, da bodo ti predmeti z ozirom na
izredno nizko ceno vsestransko ugajali.

Osobito si dovoljujem opozarjati, da sem
v I. nadstropju te trgovine priredil

poseben oddelek za sukno

kateri mi vsled okusne zbirke v najnovejših
tu- in inozemskih proizvodih, omogočuje svojim
častitim odjemalcem le z najboljšim postreči.

Zagotavljajoč, da bodem za pošteno in
solidno postrežbo vedno skrbel, vabim kar naj-
uljudneje na obisk svoje nove trgovine

J. Grobelnik.

Da se preprečijo zmotnjave, pripomnim
prijazno, da bodem svojo staro trgovino na
Mestnem trgu šte. 20 nepremenjeno tudi na-
dalje vodil. 42